

5/2015. számú kancellári utasítás
a genetikailag módosított szervezetekkel végzett kutatások során keletkezett hulladékok kezeléséről; a genetikailag módosított szervezetekkel szennyeződött munkafelületek kezeléséről és fertőtlenítéséről; valamint a genetikailag módosított mikroorganizmusok kijutásának korlátozásáról

Általános rendelkezések

Az utasítás hatálya

1.§ Az utasítás tárgyi hatálya kiterjed a Pécsi Tudományegyetem genetikailag módosított szervezetekkel végzett kutatási tevékenysége során keletkező hulladékok kezelésére és az ebből adódó környezeti ártalmak megakadályozására.

2.§ (1) Az utasítás személyi hatálya kiterjed az Egyetemmel

- a) közalkalmazotti jogviszonyban,
- b) munkavégzésre irányuló jogviszonyban,
- c) hallgatói jogviszonyban,
- d) egyéb jogviszonyban álló,
- e) továbbá az Egyetem érdekében, annak megbízása alapján munkát végző és,
- f) az Egyetem területén tartózkodó személyekre.

(2) A 2.§ (1) bekezdésben meghatározott személyeknek kötelességük jelen utasítás előírásainak végrehajtása, betartása - és beosztásuktól függően - betartatása. Ennek körében az észlelt szabálytalanságokat, hiányosságokat kötelesek a hatáskörükön belül tőlük elvárható módon azonnal megszüntetni.

3.§ Az utasítás területi hatálya kiterjed az Egyetem egész területére, beleértve a székhelyen kívüli kutatóhelyeket, karokat, létesítményeket is.

A hulladékkezelés szabályai

4.§ A genetikailag módosított szervezeteket (továbbiakban: GMO) és azok maradványait, vagy azokkal érintkezett további anyagokat minden esetben veszélyes hulladéknak kell tekinteni. A kutatási tevékenység során – a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. sz. melléklete szerint – az alábbi hulladékok keletkeznek, keletkezhetnek:

- 150202* veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok, törlőkendők, védőruházat;
- 161001* veszélyes anyagokat tartalmazó vizes folyékony hulladék;

- 180103* egyéb hulladékok, amelyek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében (emberekkel kapcsolatos kutatásból);
- 180106* veszélyes anyagokat tartalmazó vagy abból álló vegyszer (emberekkel kapcsolatos kutatásból);
- 180202* egyéb hulladékok, amelyek gyűjtése és ártalmatlanítása speciális követelményekhez kötött a fertőzések elkerülése érdekében (állatokkal kapcsolatos kutatásból)
- 180205* veszélyes anyagokat tartalmazó vagy abból álló vegyszer (állatokkal kapcsolatos kutatásból);

5.§ (1) A kutatási tevékenység során keletkező – mind az élő genetikailag módosított szervezeteket, mind a már nem élő mikrobiális szervezetek maradványait tartalmazó – ideiglenesen tárolt anyagokat meghatározott mennyiség keletkezését követően haladéktalanul, minden esetben ártalmatlanítani kell.

(2) Az ártalmatlanítást folyékony halmazállapotú hulladékok esetében, azokban az Intézetekben, laborokban ahol autokláv rendelkezésre áll, ott autoklávozással (121 °C, 40 perc) kell végrehajtani, ahol autokláv nem áll rendelkezésre, ott kémiai semlegesítést (Nátrium-hipoklorit - hipó: 2-5%, NaOH 4% vagy egyéb baktericid/fungicid/virucid hatású dekontamináló vegyszer) kell alkalmazni. A kémiailag semlegesített anyagokat autoklávozni tilos!

(3) Szilárd halmazállapotú hulladékokat az előírásoknak megfelelően kell gyűjteni és az Egyetemmel szerződött szolgáltató (veszélyes hulladékok szállítására, ártalmatlanítására engedéllyel rendelkező cég) által égetéssel megsemmisíttetni.

(4) A nagyobb állatok (felnőtt egérmél nagyobb testű állat) tetemei nem autoklávozhatók, a tetemeiket az (5) bekezdésben megjelölt szabályzat vonatkozó fejezete szerint kell gyűjteni, majd az egyetemmel szerződött szolgáltató által égetéssel megsemmisíttetni.

(5) Minden GMO kutatásból származó hulladék gyűjtésénél, a gyűjtőedényzet megválasztásánál, az ideiglenes tárolásnál a Pécsi Tudományegyetem Környezetvédelmi Szabályzatának „A veszélyes hulladékok gyűjtése és ártalmatlanítás céljából történő átadása” c. fejezetében leírtak szerint kell eljárni.

6.§ Minden genetikailag módosított mikroorganikus anyag csak „biológiai veszély” címkével ellátott edényben gyűjthető, és az Egyetemmel szerződött szolgáltató által, előre rögzített időpontban szállítandó el, az Egyetem területén kívül semmisítendő meg.

Szennyeződött munkafelületek kezelése

7.§ A laboratóriumokban a munkavégzés csak a megfelelő védőfelszerelésben (tipikusan kesztyű és köpeny, indokolt esetben szájmasczk, védőszemüveg, cipővédő) végezhető.

8.§ (1) Amennyiben géntechnológiai vektor vagy egyéb géntechnológiailag módosított biológiai anyag kerül a biológiai biztonsági fülkéken kívülre, pl. a laboratórium padlójára, azokat veszélyes hulladékként a jelen utasítás 5.§ (5) bekezdésben hivatkozott szabályzat vonatkozó fejezete szerint kell gyűjteni.

(2) A szennyezés helyszínét felületsterilizációval, nátrium-hipoklorittal, alkohollal vagy kationos detergenssel kell mentesíteni.

(3) A mentesítőszer minden zárt rendszerű laborban elérhetőnek kell, hogy legyenek. DNS vektorokkal, géntechnológiai úton módosított sejtvonalakkal vagy mikrobiális szervezetekkel való esetleges közvetlen érintkezést követően az érintett bőrfelületet kationos fertőtlenítőszerrel kell kezelni.

(4) A géntechnológiai tevékenység által érintett területek takarítása és fertőtlenítése rendszeresen elvégzendő.

Hatályba léptető és záró rendelkezések

9.§ Jelen utasítás a mai nappal lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Pécs, 2015. június 4.

Jenei Zoltán
kancellár

